

Forskrift om vern av Linehøgda naturreservat i Marker kommune i Østfold fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjonmed hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med naturreservatet er å bevare et område med truet, sjelden og sårbar natur, med rikere granskog, samt noe furuskog, med tilhørende flora og fauna. Området representerer en spesiell naturtype i lavereliggende trakter under marin grense, bl.a. med Ørje-mylonitt-gneis i Sørøst-Norge. Området har særlig betydning for biologisk mangfold. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 Geografisk avgrensing

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: 117/14 og 117/15 i Marker kommune.

Naturreservatet dekker et totalareal på 1.014 dekar.

Grensene for naturreservatet går fram av kart i målestokk 1:7.000 datert Klima- og miljødepartementet

De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Marker kommune, hos Fylkesmannen i Østfold fylke, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

For naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødige forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c) Området er vernet mot ethvert tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, lagring av tømmer, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Oppstillingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til teltleirer, idrettsarrangementer eller andre større arrangementer er forbudt.
- e) Bålbrenning er forbudt.

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Drift, vedlikehold og nødvendig istandsetting ved akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg.
- e) Oppgradering/fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linetverrsnitt når dette ikke forutsetter vesentlige fysiske endringer i forhold til verneformålet.
- f) Vedlikehold av vei og veigrøft til Modalen på gnr./bnr. 117/14 og av traktorvei til koie ved Dansefurua på gnr./bnr. 117/15, angitt på vernekartet, med veistandard som på vernetidspunktet.
- g) Nødvendig fjerning av vegetasjon langs vei til Modalen på og langs traktorvei til koie ved Dansefurua.
- h) Bålbrenning med tørrkvist og medbrakt ved, i samsvar med gjeldende lovverk.

- i) Beiting med et beitebelegg som ikke skader verneverdiene.
- j) Rydding i en sone på 15 m rundt koie ved Dansefurua på gnr/bnr. 117/15.
- g) Uttak av ved til bruk i koie ved Dansefurua på gnr./bnr. 117/15.
- h) Begrenset innsamling av iav til planteårgang.

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorisert ferdsel er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.
- b) Bruk av sykkel, hest og kjerre samt ridning er forbudt.

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for:

Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse- politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingskjøring.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Det skal i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.
- d) Motorferdsel på vei til Modalen.
- e) Bruk av sykkel, hest og kjerre samt ridning på vei, traktorvei og sti inntegnet på vernekartet.

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- b) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt.
- c) Oppsetting av gjerder i forbindelse med beiting.
- d) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 7 b og c.
- e) Gjenoppføring av koie på gnr/bnr 117/15 som er gått tapt ved brann eller naturskade.
- f) Motorferdsel på traktorvei til koie ved Dansefurua.

§ 8 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 Forvaltningsplan

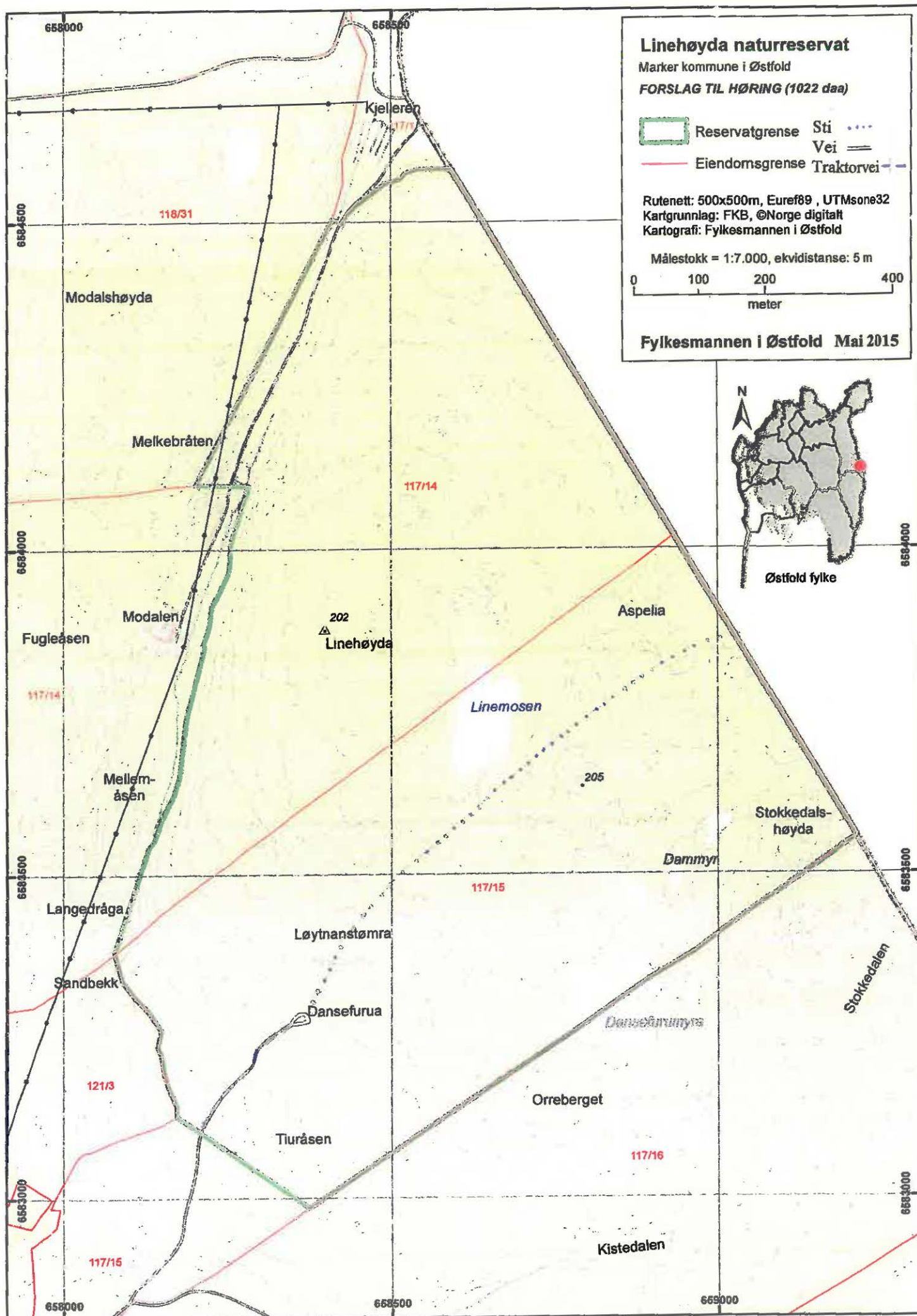
Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11 Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

Lokalitetsnavn: Linehøgda

Kommune: Marker

Fylke: Østfold

Skogtype: Granskog

Kartblad: 2013

IV UTM-koordinater: PL 58 83

Vernekategori: Naturreservat

Areal: 1.014 dekar

Formål

Formålet med naturreservatet er å bevare et område med truet, sjelden og sårbar natur, med rikere granskog, samt noe furuskog, med tilhørende flora og fauna. Området representerer en spesiell naturtype i lavereliggende trakter under marin grense, med Ørje-mylonitt-gneiss langs riksgrensen i Sørøst-Norge. Området har særlig betydning for biologisk mangfold. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Områdebeskrivelse

Linehøgda er spilt inn til ordningen med frivillig vern i 2014. Linehøgda (Stokkedalshøgda) ligger helt inn mot svenskegrensa, på halvøya Nebba i Store Le, i Marker kommune i Østfold. Området har en enhetlig form. Nordspissen av område ligger ved Moen rett ved svenskegrensa. I vest grenser området til grusvei sørover til Modal. Et område med ung suksesjonsskog på hogstflate på vestsiden utelates fra verneforslaget. I sør inkluderes MiS-figur ved Tiuråsen og grensen følger tilbudsområdets grense østover. Ved Stokkedalshøgda rett ved riksgrensa utelates også unge skogsuksesjoner og grensen går rett nordover ved Dammyr og Asphelle og følger riksgrensa helt nord i området til Moen. I nord er det også et belte øst-vest med ung barskogsuksesjon på hogstflate. Dette arealet inkluderes som matrix for restaurering mellom større skogkvaliteter nord og sør for dette beltet. Så godt som hele arealet er funksjonelt skogareal. Verneforslaget er på 844 daa.

Området ligger fra omkring 160 til 205 meter over havet. I søndre del heller terrenget svakt i sørvestlig retning. I vest er en vestvendt lise ned mot Modalen. Det er flere små høyder i terrenget og i østre deler mer småkupert med dalganger imellom grunnlendte bergrygger. Sentralt i området ligger myra Linemosen. Generelt er det liten topografisk variasjon. Hele området ligger på tonalitt til granodioritt, foliert, mylonittforskifret bergart, noe som ikke gir grunnlag for særlig rike vegetasjonstyper. Men langs Modalen er det antagelig mer mylonitt, blastomylonitt og sterkt deformert gneis selv om ikke dette fremkommer på berggrunnskartet (ikke dekning på N50). Rik bakkevegetasjon indikerer dette. Rundt tunet på Modalen er det et lite område med tynn hav-/strandavsetning (skjellsand?) med rik bakkevegetasjon. Forøvrig preges området av bart fjell og tynt dekke.

Området domineres av blåbær granskog med innslag furu. Røsslyng-blokkebærfuruskog og sparsomt med lavskog finnes på koller og høydedrag med tynt dekke. Spesielt i vest mot Modalen og et område i sør har lavurtskog med mye blåveis, skogmarihånd, knerot og andre rikindikatorer. Muligens kan små områder ved Modalen klassifiseres til kalkgranskog. Rødfiangre og vårteknapp samt andre krevende arter er registrert her tidligere, men det kunne ikke avgjøres ved befaring sent på sesongen hvor utbredt eventuell kalkskogsvegetasjon er. Stedvis er det ren mosedominans i granskogen. Det finnes også sparsomt med fattig-intermediær myr og små lommer med sumpskog med gran og svartor.

I nordenden og langs veien på vestsiden til Modalen er det større blanding i tresjiktet med innslag osp, bjørk, selje og rogn. På østsiden langs veien til Modalen finnes i en vestvendt li en granbestand med brysthøydiameterer rundt 50 cm (dette er i området hvor huldreblom ble funnet i 2002), og videre mot tunet homogen granskog i optimalfase med stedvis dekkende lavt busksjikt av gran. Rett øst for tunet Modalen er det ung tett barskogssuksesjon, som utelates fra verneforslaget. Det er flere eldre hogstflater med unge skogsuksesjoner innenfor tilbudsområdet. Noe av dette ekskluderes fra verneforslaget, mens andre arealer av denne typen inkluderes for å bedre arronderingen og som restaurerbar arealer. Mye av granskogen er homogene bestander i optimalfase og hogstklasse V med lite død ved. Særlig i østre del finnes mindre områder i aldersfase og mer heterogen flersjiktet skog. I enkelte mindre områder er det tett med gadd og læger av gran, men stort sett forekommer læger og gadd sparsomt.

Det er registrert huldreblom (NT), fem blomstrende planter, vest i tilbudsområdet ved veien til Modal. Det er den eneste lokaliteten for arten i Østfold i nyere tid (Spikkeland 2002). Området har innslag rikere blåbær- og mosedominert lågurtgranskog som har potensial for orkideer, sopp og moser. Rødfiangre, skogmarihånd, korallrot, nikkesmelle, brudespore og grov nattfiol er funnet i tilknytning til vei, eng og tunet ved Modalen, men antagelig er ikke disse artene særlig utbredt østover og inn i tilbudsområdet. I østre del av området er riktignok korallrot registrert og her er det en del død ved av gran som gir potensial for vedlevende sopp og vedlevende insektfauna. Forøvrig er det ikke registrert mange signal- eller rødlistearter. Sør i området ble svart trompetsopp registrert ved befaringen.

Området er preget av både flatehogster og eldre tiders plukkhogst. Området scorer derfor lavt på kontinuitet og urørthet/påvirkning. Det er ikke avgrenset kjerneområder i verneforslaget, da verdiene forekommer spredt. Innslag rikere vegetasjonstyper spesielt i vestre del av området, som gir potensial for mer krevende orkideer og interessant sopp. I den samlede verdivurderingen legges det vekt på at det forekommer lågurtgranskog med krevende planter dokumentert og at det kan være potensial for mer krevende sopp og moser her. Det er knyttet usikkerhet til hvor rik lågurtgranskogen i vest og sør er og hvor utbredt vegetasjonstypen med forekomster av rødfiangre, vårteknapp og andre rikmarksarter er. Det gis derfor foreløpig lokal verdi på artsmangfold. Området vurderes totalt til regionalt viktig (**).

Lågurt-granskog og kalkskog er ikke vurdert for Østfold av Blindheim et al. (2011). Framstad et al. (2010) peker på at kalkgranskog er fanget opp i mindre grad enn kalkfuruskog. Gammel granskog har middels udekket vernebehov i Østfold (Hofon i Blindheim et al. 2011), men det pekes på at hovedinnsatsen med vern bør legges på å dekke de store manglene i boreonemoral og sørboreal sone. Linehøgda vil derfor dekke mangler ved skogvernet.

Litteratur

Laugsand, A. 2015: Naturverdier for lokalitet Linehøgda, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2010.NaRIN faktaark. BioFokus, NINA, Miljøfaglig utredning. 6 s.

http://lager.biofokus.no/omraadebeskrivelser/Frivilligvern2014_Linehogda.pdf